

Het belang van een visie op digitalisering

Een interview met voorzitter Bert Wagemakers van Heemkring Molenheide

Door [Heleen Regenspurg](#)

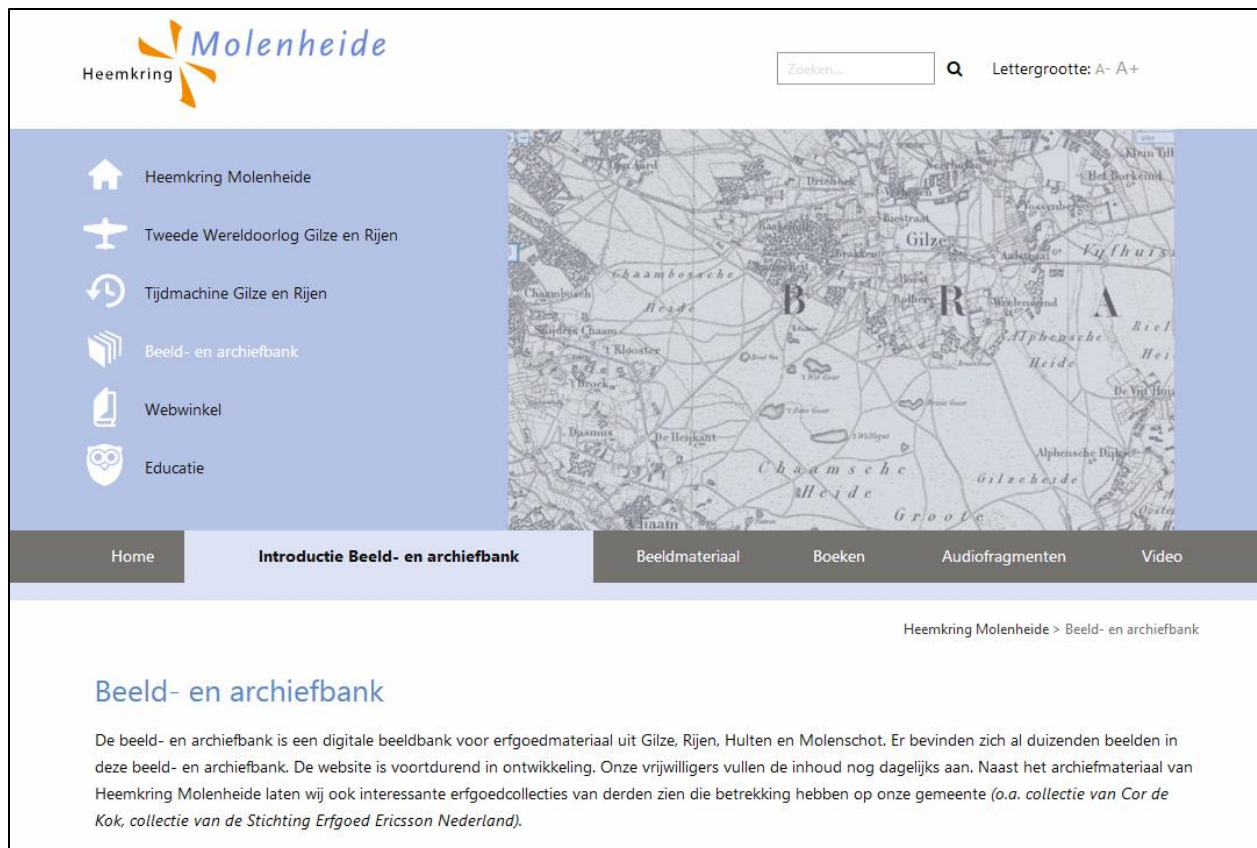
Heemkring Molenheide heeft een duidelijke visie voor ogen: “Als vereniging moeten wij midden in de gemeenschap staan om onze doelstellingen te verwezenlijken.” Na afloop van de inloopdag *Collectie Digitaal* in Bergen op Zoom spreek ik met voorzitter Bert Wagemakers over wat deze visie betekent voor het digitaliseringsbeleid van zijn heemkring.

Voor de beeld- en archiefbank die in maart 2017 is gelanceerd, had Heemkring Molenheide vooraf geen specifieke doelen: “We wilden zo snel mogelijk een beeld- en archiefbank oprichten, want hiermee komen we midden in de samenleving te staan. Mensen die materiaal van ons zoeken moeten dat eenvoudig kunnen vinden.” De heemkring mag trots zijn op de beeldbank. Vijf mensen hebben hard gewerkt om maar liefst 4000 foto’s, 1300 publicatietitels, 22 audiofragmenten en 46 video’s online te krijgen. En de digitale collectie groeit nog elke week. Ondanks de hoge aantallen zegt Bert kwaliteit belangrijker te vinden dan kwantiteit: “De foto’s moeten goed zijn en de beschrijvingen moeten kloppen. Van een heemkring wordt verwacht dat wat bij een foto staat juist is.” De kwaliteit van de fotobeschrijvingen wordt bewaakt door één van de vrijwilligers die alle beschrijvingen naloopt voordat deze worden gepubliceerd. Het controleren van teksten op juistheid is niet een taak die door iedereen kan worden opgepakt. Op iemand die zo goed is ingewerkt is en de bronnen kent, moet je volgens Bert heel zuinig op zijn.

Betrek het gemeentebestuur

Een goedgevulde beeld- en archiefbank waarin de focus ligt op kwaliteit is een mooi resultaat, maar Bert is de eerste om te zeggen dat de werkzaamheden niet stoppen op het moment dat de website is gelanceerd. Niet alleen verzamelt de heemkring door, waardoor de collectie en dus ook de digitale collectie zich blijft uitbreiden. Ook is het van belang om iedereen – het bestuur en de leden van de heemkring, de gemeenschap en het gemeentebestuur – enthousiast te krijgen én te houden voor de beeld- en archiefbank. Hierin is een belangrijke taak voor de visie weggelegd. “Om te zorgen dat je iedereen meekrijgt, moet je een visie neerzetten die wordt gedragen door de leden en het bestuur van

de heemkring, maar ook door het gemeentebestuur.” Voor de digitalisering van de collectie krijgt Heemkring Molenheide subsidie van de gemeente. Dit is een doorlopend proces, want om de zoveel jaar moet een nieuwe subsidieaanvraag worden gedaan. Bert zegt: “Probeer de wethouder en de ambtenaar van cultuur in een vroeg stadium bij de ontwikkeling van de nieuwe plannen te betrekken. Presenteer aan hen de piketpalen en vraag of het binnen hun beleid past – dit is erg belangrijk.”

Screenshot van de beeld- en archiefbank van Heemkring Molenheide.

Benader de heemkring als een bedrijf

Dat Bert een ondernemer in hart en nieren is, blijkt regelmatig uit zijn woordkeuze tijdens ons gesprek. Zo beschrijft hij de subsidieregeling van de gemeente als een afgesloten contract. “In de subsidieregeling staat dat de heemkring bepaalde taken gaat uitvoeren en de gemeente geeft daar geld voor, net als in een contract. Heemkring Molenheide is vervolgens verplicht deze taken uit te voeren. Je moet de heemkring als een bedrijf benaderen. Net als in een bedrijf heb je met budgetten en met mensen te maken. Ook is het belangrijk om het overzicht te bewaren.” Bij Heemkring Molenheide wordt dit opgevangen door van alle werkgroepen een vertegenwoordiger in het bestuur te hebben. Met hen

wordt besproken wat goed gaat binnen de werkgroep en waar eventueel hulp bij nodig is. Tevens wordt met de vertegenwoordigers de begroting van de heemkring besproken.

The screenshot shows the website interface for Heemkring Molenheide. At the top, there is a logo for Heemkring Molenheide and a search bar. Below the logo, there is a navigation menu with options: Home, Introductie Beeld- en archiefbank, **Beeldmateriaal**, Boeken, Audiofragmenten, and Video. The main content area is titled 'Beeldmateriaal' and features a search bar with the text 'heemkring' and a 'Zoeken' button. Below the search bar, it indicates 'Resultaten: 4017'. There is a pagination control showing 'Vorige' and 'Volgende' with page numbers 1 through 10. The main content area displays three image collections:

- Heemkring op de jaarmarkt**: In oktober 2009 was Heemkring Molenheide aanwezig op de jaarmarkt in Rijen. Hier de marktkraam met een drietal vrijwilligers van de Heemkring v.l.n.r.: Nellie van Kerkhof, Jac Kuijsters en rechts met het rode jack Frans van Tetering. Door de heemkring... [Meer \[+\]](#)
- Wergroep Kadaster van de Heemkring**: Wergroep Kadaster van Heemkring Molenheide heeft aan de hand van de kadasterkaart van 1832 alle eigenaren van percelen in kaart gebracht, tevens het gebruik van deze percelen. Daarna zijn deze gegevens ingebracht in een computersysteem zodat het... [Meer \[+\]](#)
- Tentoonstelling Ambachten Heemkring Molenheide**: Tentoonstelling Ambachten in het heemgebouw van Heemkring Molenheide in 1991. Op de voorgrond Gerrit Jacobs

On the right side, there are two filter sections:

- Deelcollectie**: [Sorteer A-Z](#) [Sorteer 0-9](#)
 - Heemkring Molenheide (3734)
 - Collectie Cor de Kok (282)
 - Ericsson collectie (1)
- Locatie**: [Sorteer A-Z](#) [Sorteer 0-9](#)
 - Gilze (2229)
 - Rijen (1418)
 - Molenschot (181)
 - Hulten (160)
 - Dorst (2)
 - Baarle-Nassau (1)
 - Oosteind (1)
 - Tilburg (1)

Screenshot van de beeld- en archiefbank, onderdeel 'Beeldmateriaal'.

De gemeenschap warm maken voor de beeld- en archiefbank

Door de leden en het bestuur van de heemkring en het gemeentebestuur bij de visie op digitalisering te betrekken en door regelmatig met de vertegenwoordigers van de werkgroepen te overleggen, heeft Heemkring Molenheide een breed gedragen steun voor de beeld- en archiefbank gecreëerd. Vervolgens is het zaak ook de gemeenschap hiervoor warm te maken. Bert: "Het trekken van bezoekers naar de beeldbank? Dat is een hoofdstuk apart waar we in de nabije toekomst meer aandacht aan willen geven." Op het gebied van communicatie doet Heemkring Molenheide al veel, onder andere wordt er elke maand een nieuwsbrief verstuurd, in het *Weekblad Gilze en Rijen* staat regelmatig een artikel van de heemkring of een aankondiging voor een activiteit, een folder ligt op verschillende locaties in de

gemeente en uiteraard wordt er gecommuniceerd via de website van de heemkring. Bert beaamt dat er al veel wordt gedaan, maar op het gebied van bijvoorbeeld social media valt nog veel te winnen.

De gemeenschap hoopt de heemkring dus nog verder te bereiken, maar positieve veranderingen zijn sinds de lancering van de beeldbank al waar te nemen. Steeds vaker wordt contact met de heemkring opgenomen door projectontwikkelaars en makelaars die oude foto's van huizen en straten nodig hebben en deze hebben gevonden op de beeldbank. En dankzij Google Analytics – een programma

Video

Titel	Bombardement 15 augustus 1944
Auteur	Ministerie van Defensie
Omschrijving	Opnames van het bombardement op het vliegveld Gilze-Rijen vanuit een Lancaster en een Mosquito, 15 augustus 1944. Bron: Ministerie van Defensie
Onderwerp	Tweede Wereldoorlog Vliegveld
Objectnummer	36002
Deelcollectie	Heemkring Molenheide
Datering	15-08-1944
Locatie	Rijen

Screenshot van de beeld- en archiefbank. Record van een video van het bombardement op het vliegveld Gilze-Rijen op 15 augustus 1944.

waarmee gegevens over een website, zoals bezoekersaantallen, kunnen worden opgevraagd – weet Bert dat sinds de lancering van de beeld- en archiefbank, meer mensen de reguliere website van de heemkring vinden. Bert: “We zien dat mensen op de reguliere site komen via de beeldbank.” Tijdens het schrijven van het artikel mailde Bert mij een recent voorbeeld van het gebruik van de site en de

beeldbank. Op 23 september vond de dorpsquiz 'De Gilze kwis' plaats met onder andere vragen over de geschiedenis van Gilze. Uit de statistieken van Google Analytics blijkt dat gedurende de quiz veel deelnemers voor raad de beeldbank en site van Heemkring Molenheide bezochten. Bert: "De beeldbank is dus een trigger waarmee naamsbekendheid wordt gegenereerd." Een mooie conclusie die waarschijnlijk veel erfgoedinstellingen kunnen beamen.

Wilt u ook eens een bezoekje brengen aan de beeld- en archiefbank van Heemkring Molenheide? Ga dan naar de [website](#).

Het gesprek met Bert Wagemakers vond plaats na afloop van de inloopdag Collectie Digitaal op 12 september 2107. Meer informatie over de inloopdagen Collectie vindt u op de [website](#) van Erfgoed Brabant.